

**Klucz odpowiedzi i schemat punktowania próbnego zestawu egzaminacyjnego GH-A1
z części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego
„Złoty wiek”**

Proponowany model klucza i schematu odpowiedzi odnosi się do punktowania odpowiedzi wszystkich uczniów rozwiązujących zestaw zadań egzaminacyjnych części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego zatytułowany „Złoty wiek”.

Dysfunkcje uczniów należy uwzględnić w następujący sposób:

- a) uczniowie z dysleksją rozwojową – do sprawdzania odpowiedzi do zadań otwartych rozszerzonej odpowiedzi (zad. 29. i 30.) należy stosować kryteria punktowania dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu
- b) uczniowie słabo widzący – nie powinni rozwiązywać zadania 7.; nie należy oceniać tego zadania
- c) uczniowie słabo słyszący – nie powinni rozwiązywać zadania 6.; nie należy oceniać tego zadania; w rozwiązaniach zadań rozszerzonej odpowiedzi (zad. 29. i 30.) dopuszcza się 1 błąd fleksyjny na trzy napisane przez ucznia zdania.

Przy ocenianiu rozwiązań uczniowskich należy kierować się przede wszystkim zasadami przyznawania punktów. W schemacie odpowiedzi, w kolumnie *Odpowiedź poprawna*, dla większości zadań krótkiej odpowiedzi zamieszczono odpowiedzi przykładowe, a nie jedyne możliwe.

KLUCZ ODPOWIEDZI DO ZADAŃ ZAMKNIĘTYCH

Numer zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Odpowiedź poprawna	D	B	A	B	A	C	D	A	A	C	D	C	C	D	A	B	B	C	D	C
Liczba punktów	Za każdą poprawną odpowiedź uczeń otrzymuje 1 punkt .																			

PRZYKŁADOWE ODPOWIEDZI I KRYTERIA PUNKTOWANIA ZADAŃ OTWARTYCH

Uwaga! Jeśli wśród odpowiedzi poprawnych uczeń wymienia niepoprawne, za całe zadanie punktowane w skali 0-1 przyznaje się 0 punktów.

Numer zadania	Odpowiedź poprawna	Odpowiedź niepoprawna	Zasady przyznawania punktów
21	1506–1572	każda inna	1 punkt – za podanie właściwych dat
22	np.: <i>umysł wszechstronny; Człowiek posiadający umysł uniwersalny wykazuje zdolności w różnych dziedzinach.</i>	np.: <i>człowiek zdolny; wspaniały umysł; Mikołaj Kopernik miał umysł uniwersalny.</i>	1 punkt – za wyjaśnienie podanego pojęcia

23	astronomia, filozofia, fizyka, geografia	np.: <i>filozofia i medycyna; fizyka i prawo; astronomia, fizyka i polityka</i>	1 punkt – za podanie dwóch właściwych dziedzin wiedzy
24	np.: <i>pisal wiersze piękną polszczyzną; jako pierwszy znakomicie posługiwał się językiem polskim w poezji; język polski może doskonale wyrażać uczucia i myśli w formie wiersza; Kochanowski tworzył w języku polskim wspaniałą poezję.</i>	np.: <i>pierwszy pisal wiersze po polsku</i>	1 punkt – za wyjaśnienie sensu podanego zwrotu
25	np.: <i>Zamoyski Jan (1542-1605) - najwybitniejszy polityk polskiego renesansu, studiował też poezję, m.in. w Padwie, gdzie w 1563 r. pełnił funkcję rektora, przebudował rodzinny Zamość.</i>	np.: Jeden z wybitniejszych Polaków, był sekretarzem królewskim, otrzymał wspaniałe wykształcenie.	1 punkt – za podanie czterech informacji wynikających z tekstu (daty urodzenia i śmierci, stanowisko, wykształcenie, osiągnięcia) 1 punkt – za zachowanie zwięzłości treści i formy typowej dla haseł encyklopedycznych
26	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wykształcenie uniwersyteckie ➤ znajomość literatury i sztuki antyku ➤ pełnienie funkcji publicznych ➤ twórczy (pozostawili liczne dzieła) lub odpowiedzi synonimiczne	podanie cechy nieodnoszącej się do wszystkich wymienionych postaci, np. <i>piszący wiersze</i>	1 punkt – za podanie trzech cech zgodnie z tekstem właściwych wszystkim wymienionym twórcom
27	<i>czas rozkwitu, okres szczęśliwości, rozwój artystyczny i umysłowy</i>	pominięcie jednego z określeń	1 punkt – za wypisanie wszystkich właściwych określeń
28	np.: <i>Wielkim twórcom Złotego Wieku Rodacy.</i> <i>Niepospolitym umysłem: Janowi Kochanowskiemu (1530–1584), Mikołajowi Kopernikowi (1473–1543), Janowi Zamoyskiemu (1542–1605).</i>	<i>Zgaśliście nam jak słońce na niebie. Śpijcie spokojnie, spotkamy się w niebie.</i> (napis nagrobny) <i>Byliście chlubą naszego narodu i nadal nią jesteście.;</i> <i>Za zasługi w nauce.</i> (napis zbyt ogólny) <i>W podziękowaniu za ich największe odkrycia świata.</i> (błąd rzeczowy)	1 punkt – za sformułowanie krótkiego zwięzłego tekstu o charakterze hasła odnoszącego się do wskazanego tematu Odpowiedź nie może zawierać błędów rzeczowych.

KRYTERIA PUNKTOWANIA ZADAŃ ROZSZERZONEJ ODPOWIEDZI
Zadanie 29. - KRYTERIA PUNKTOWANIA ZAPROSZENIA

Kryteria	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Realizacja tematu	1.1. Wskazanie adresata (<i>nawet ogólne</i>), nadawcy (<i>może być zbiorowy</i>), jednoznaczne określenie miejsca, czasu (<i>co najmniej dzień, miesiąc, godzina</i>) oraz celu (<i>wykład na temat...</i>).	0–1
	1.2. Zastosowanie wyrazów o charakterze perswazyjnym (przynajmniej jeden zwrot: <i>zapraszam, serdecznie zapraszam</i>).	0–1
2. Kompozycja	Dostosowanie wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (spójność i zwięzłość).	0–1
3. Język i styl	Poprawność językowa i stylistyczna – słownictwo, odmiana wyrazów, budowa zdań pojedynczych i złożonych (nie powtarzają się te same struktury zdaniowe, nie pojawiają się: kolokwializmy, wielosłowie, wieloznaczność, nieuzasadnione powtarzanie wyrazów); <i>dopuszczalny 1 błąd</i> .	0–1
4. Zapis	Poprawna ortografia i interpunkcja (<i>dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny</i>).	0–1
Razem:		0–5

Zadanie 29. - KRYTERIA PUNKTOWANIA ZAPROSZENIA
w rozwiązaniach uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu

Kryteria	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Realizacja tematu	1.1. Wskazanie adresata (<i>nawet ogólne</i>), nadawcy (<i>może być zbiorowy</i>), jednoznaczne określenie miejsca, czasu (<i>co najmniej dzień, miesiąc, godzina</i>) oraz celu (<i>wykład na temat...</i>).	0–1
	1.2. Zastosowanie wyrazów o charakterze perswazyjnym (przynajmniej jeden zwrot: <i>zapraszam, serdecznie zapraszam</i>).	0–1
2. Kompozycja	Dostosowanie wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (spójność i zwięzłość).	0–1
3. Język i styl	Poprawność językowa i stylistyczna – słownictwo, odmiana wyrazów, budowa zdań pojedynczych i złożonych (nie powtarzają się te same struktury zdaniowe, nie pojawiają się: kolokwializmy, wielosłowie, wieloznaczność, nieuzasadnione powtarzanie wyrazów); <i>dopuszczalny 1 błąd</i> .	0–1
4. Zapis	Poprawna ortografia** i interpunkcja (<i>dopuszczalne 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne</i>).	0–1
Razem:		0–5

** Przy punktowaniu ortografii w pracach uczniów z dysleksją rozwojową bierze się pod uwagę wyłącznie błędy w pisowni wyrazów z: *ó-u, rz-ż, ch-h* oraz błędy w pisowni wielkiej litery na początku zdania i w nazwach własnych.

Zadanie 30. - KRYTERIA PUNKTOWANIA ROZPRAWKI

Kryteria	Zasady przyznawania punktów	Uwagi	Punktacja
1. Realizacja tematu (0-6)	1.1. Zachowano zgodność z tematem przynajmniej we fragmentach.	co najmniej dwa fragmenty zgodne z tematem	0–1
	1.2. Sformułowano tezę lub hipotezę.	ew. próba zdefiniowania szczęścia	0–1
	1.3. Posłużono się argumentem z literatury.	podanie w funkcji argumentacyjnej przykładu z literatury adekwatnego do postawionej tezy	0–1
	1.4. Posłużono się kolejnymi argumentami.	sformułowanie jeszcze co najmniej dwóch argumentów adekwatnych do postawionej tezy (wszystkie podane argumenty mogą pochodzić z literatury)	0–1
	1.5. Omówiono przynajmniej jeden z podanych argumentów.	np. podanie przykładu na poparcie argumentu	0–1
	1.6. Podsumowano rozważania.		0–1
2. Kompozycja* (0-3)	2.1. Zastosowano kompozycję trójdzielną z zachowaniem właściwych proporcji.	wstęp i zakończenie nieprzekraczające w sumie 1/3 objętości całego tekstu	0–1
	2.2. Zbudowano spójny tekst.	istnienie językowych nawiązań pomiędzy poszczególnymi częściami pracy	0–1
	2.3. Logicznie uporządkowano tekst.	brak nieuzasadnionych powtórzeń myślowych	0–1
3. Język i styl* (0-4)	3.1. Zredagowano tekst poprawny pod względem językowym.	poprawne (pod względem znaczeniowym) zastosowanie słownictwa, również w związkach frazeologicznych; zachowanie poprawnej odmiany wyrazów oraz składni	0–3 0-3 błędy – 3 pkt 4 błędy – 2 pkt 5 błędów – 1 pkt 6 i więcej – 0 pkt
	3.2. Operowano stylem charakterystycznym dla wywodu argumentacyjnego.	bez pytań retorycznych, wykrzykników, powtórzeń charakterystycznych dla stylu emocjonalnego	0–1
4. Zapis* (0-3)	4.1. Zredagowano tekst poprawny pod względem ortograficznym.		0–2 0-1 bł. – 2 pkt 2 błędy – 1 pkt 3 i więcej – 0 pkt
	4.2. Zredagowano tekst poprawny pod względem interpunkcyjnym.	dopuszczalne 3 błędy	0–1
Razem:			0–16

* Punktów z tych kategorii nie przyznaje się, jeśli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości.

Zadanie 30. - KRYTERIA PUNKTOWANIA ROZPRAWKI
w rozwiązaniach uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu

Kryteria	Zasady przyznawania punktów	Uwagi	Punktacja
1. Realizacja tematu (0-6)	1.1. Zachowano zgodność z tematem przynajmniej we fragmentach.	co najmniej dwa fragmenty zgodne z tematem	0–1
	1.2. Sformułowano tezę lub hipotezę.	ew. próba zdefiniowania szczęścia	0–1
	1.3. Posłużono się argumentem z literatury.	podanie w funkcji argumentacyjnej przykładu z literatury adekwatnego do postawionej tezy	0–1
	1.4. Posłużono się kolejnymi argumentami.	sformułowanie jeszcze co najmniej dwóch argumentów adekwatnych do postawionej tezy (wszystkie podane argumenty mogą pochodzić z literatury)	0–1
	1.5. Omówiono przynajmniej jeden z podanych argumentów.	np. podanie przykładu na poparcie argumentu	0–1
	1.6. Podsumowano rozważania.		0–1
2. Kompozycja* (0-3)	2.1. Zastosowano kompozycję trójdzielną.		0–1
	2.2. Zbudowano spójny tekst.	istnienie językowych nawiązań pomiędzy poszczególnymi częściami pracy	0–1
	2.3. Logicznie uporządkowano tekst.	brak nieuzasadnionych powtórzeń myślowych	0–1
3. Język i styl* (0-4)	3.1. Zredagowano tekst poprawny pod względem językowym.	poprawne (pod względem znaczeniowym) zastosowanie słownictwa, również w związkach frazeologicznych; zachowanie poprawnej odmiany wyrazów oraz składni	0–3 0-3 błędy – 3 pkt 4 błędy – 2 pkt 5 błędów – 1 pkt 6 i więcej – 0 pkt
	3.2. Operowano stylem charakterystycznym dla wywodu argumentacyjnego.	bez pytań retorycznych, wykrzykników, powtórzeń charakterystycznych dla stylu emocjonalnego	0–1
4. Zapis* (0-3)	4.1. Zredagowano tekst poprawny pod względem ortograficznym**.		0-2 błędy – 2 pkt 3 błędy – 1 pkt 4 błędy – 0 pkt
	4.2. Zredagowano tekst poprawny pod względem interpunkcyjnym.	dopuszczalne 4 błędy	0–1
Razem:			0–16

* Punktów z tych kategorii nie przyznaje się, jeśli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości.

** Przy punktowaniu ortografii w pracach uczniów z dysleksją rozwojową bierze się pod uwagę wyłącznie błędy w pisowni wyrazów z: ó-u, rz-ż, ch-h oraz błędy w pisowni wielkiej litery na początku zdania i w nazwach własnych.